

درگاه

اون بش کونده برنشر اولنور

برنجی سنه : برنجی جلا

نومرو : ۱۱

۲۰ ایلول ۳۳۷

استانبولك اوندش كوني

مصطفی کمال یاشانك فوطوغرافلری —

مصطفی کمال یاشانك فوطوغرافلری بون عالمک مطبوعاتی
 تمیم ایشدر . بو فوطوغرافلرک هیچ بریسنده او
 بیوک انسانک روحندن بر انعکاس یوقدر . بو
 فوطوغرافلرک هانکی برضابطک ویا یاشانك رسمندن
 فرقلی کورونمور . خرده بر احوال انسان کوزی کی
 اک بیاغی قهرمانی کوران وضبط ایدن فوطوغراف
 آتی ، روحکأت اوزرنده کی علامت و اشاراتی طوعندن
 عاجزدر . مصطفی کمال یاشانک کوران و او شکاک
 انطباعی حقه مننده ساقلايان بختیار کوز ، بورسملره
 او انسان آراسنده برنیت بولمور . بو سطرلرک
 بحرری حیانتده ، بر دهنه ، قهرمانی اوزاقدن
 کورمشدر . کونش آلتنده آلتوندن بر بیوک بیر یی
 قوش کی ارکانک اورتیسنده دوربور و یارلیوردی .
 چهره نك خشین پونتولشی ، صاری و سرت بیقلری ،
 باشی اوزرنده کی بارلیتی صاری قالیاق ، خاک اونیفورمه ،
 نشانلر ، قوردونلرک صبرمه سی هر بریسی آیری بر
 مدنک ایشقلره یانیر و قهرمانانه مافوق الطبیعه بر
 مخلوق هیئت و بریوردی .

بو بحیر العقول انسانک کوزی ، مائی کوزی ،
 ساکن حلیم و قورقونچ کوزی ، بیلدیرمه محول بر
 طلسم طاشی کی اوزاقدن انسانی و ورپوردی .

غازیلر مریوز — غازیلر مریوز —

اوستلری آجیق ، وجودلری ضعیف اولدینی حالده
 ساده ایچلرله ، ساده امیدلرلرک قدرتیله بیللردنیری
 دیره ، آتیه و قودورملره قارشی دوریورلر .

حقک قوته رام اولدینی ، عزتک ، عدالتک
 و ناموسک بیوده ساییلینی عادی بر زمانده اولر
 ایچون اوغراشییورلر . آناطولی باشلادی و خیری
 نتیجه سنه ایرمک اوزره اولدینی مقدس غراسیله ساده
 بو مقدس شیری قورومش اولبور . بلکه حیاتی ،
 مملکتیزی ، دیغزی و آدمیزی ده قورتاریور ، سلامت
 چیقاریور .

ای قردهش ! ای کوزی یاشلی قردهش !
 آرتق فلاکتلی دملرک اوزون سورمه چک . اولرک
 مسعود دقیقه لره دونه چکی بارلاق کونلر اوزاق دکل .
 آرتق پک یقینه کوز یاشلرک دینه چک وسنده کوله
 جکسک . لکن اونوما ! اونوما که الده ایده چکک راحتی ،
 سعادت ، عزتی بوکون سقاریا قییلرنده ساده سسکا
 اولان سر بوطنلری و ایچلرلرک قدرتلری سایه سنده
 ووروشانلره مدیونسک !

قردهش : بورچک پک بیوک . لکن قورقما !
 دایرلرک سنک اک کوچک بر نواز شکله ، اک کوچک
 بر هدیه کله صرلرینه کچیره چکلری بیرتیق برکوملکه
 آووان و نمون اولان قهرمانلردر .

قاضی کورنمه آذربایجان ساز — روس

ملنجیلری استانبولک مختلف برلرنده قهوه ، بار
 کی اوجوز برمالرله و بجه برایشله وجوده کتیر دکاری
 صایسز بارقلرله شهرمنی عظم برنایر میدانی حاله
 کتیر مشلردر . شبرک کوزللی بو یوزدن خبلی متضرر
 اولدی . روسلرک بو طرز انشآت ایله شکلی یوزدقلری
 برلردن بری قاضی کورنمه موده چایریز . موده
 چایری اسکیدن نهائی و دکرزه طوغرو باشلری
 اکش سیاه سالدیده آغاچلرله ، آتشمالری تنفسنه
 و کچه تفکر و تجرده غایت مساعد بریردی . روسلر
 چایرک مرکز طرفنده کی کنارلرینه تخته لردن یلکین
 بزلردن یان یانه بر جوق درمه چانه غازینولرک تأسیس
 ایتدیلر بو غازینولرک جلب ایتدیکی غلبه لکه یوزنده
 اطراف چرکین و غلیط شیلرله دولدی : صالناق ،
 فسق صایجلری ، نشانکاه ، نشان طوبی الخ ...
 اسکی مغرور آغاچلر بو کونکی یکی مسافرلردن نمون
 دکلدر . بو غازینولرله غایت فنا بر قهوه ، مواد
 اعمالیه سی جای شبهه غازولر ، لوت صو ولدتیز
 دوندیره استهلاکنه مجبور طوتیلان مشتری به عین
 زمانده عیجلر طرفندن فاصولی ابتدائی ، ذوقیز بر
 موسیقی دیکله مکده مجبور طوتیده در . بو غازینولرک
 بریسنده شیدی به قدر تورکیه قفقاس هوالری جالان
 بر آذربایجانلی ساز طاقی یکیکلیله آرز جوق جلب
 مراق ایده بیلوردی . فقط بیلدن نه ایچون بو ساز
 طاقی غازینوی دولوران تورک مشتریلرینه صوک
 زمانده منحصر اومنیجه قفقاس شریقلری چالغیه باشلادی .
 ارمنیجه شرقی استانبولده ایشیدیلش برشی دکادی .
 بو یابانچی غازینولرک ایشلری بیان کیمسه لر اولسیدی
 ارمنیلرک بیلله استانبولده تورکیه شرق سولیکارینه
 دقت ایدر و بو غریب ، سامه خراش ، ورغبتیز متاع
 ایله کیجه لریمزی بو زمزلردی .

مورده جابر نه بعضی نورک کجلی — روسلرک

استانبول کاشی بعض کجلیلرک روحاننده و عضویاننده
 عجایب عوالم وجوده کتیر مشدر . یکری ، یکری
 ایکی ، یکری اوچ یاشلرنده اولان و بناء علیه
 دنیا به یکی کله مش اولان بوتورک کجلیلری روسلری
 کوردکاری کوندن بری کیجه لری عادات بلده خلافتنه ،
 باش آجیق ، قوللر صیوالی و کوملکه چیمقهده و بو
 صورته دولاشقهده بر طرافت بولمده دولر . صوغوق
 مملکتلردن کان روسلر احتمال شهرمنک حرارتندن
 بو کالرق بلکه ده یازاق البسه لردن تدارک مشکلندن
 دولای و بلکه ده مملکتلرک عادتلرینه تبعاً بو بریشان
 قیافتله دولاشقهده بر محذور کومزلر : فقط بو
 مملکتده دوغش و بو پوش اولان و شمدی به قدر
 پک اعلا کیجه لریمزک حرارتنده بوله بر قیافته لزوم
 کورمکسین یاشایان کجلیلریمز بجه نه کی بر نحول
 عضوی نتیجه سنده روس مهاجرلردن بری بودرجه به
 حرارته تحمل ایده من اولدیلر .

حرب عمومیده المان واری ، متارکدینیری

آلانله ، وروس مهاجرلردن صوکره موسقوا
 و بتروغراد ظرافته کوره یاشایان فقط بر درلو
 جنسینک ظرافتندن خبردار اوله میان بوکی کجلیلر
 شخصیتلرک لکاردن اوتان بورلرله ، اولرله باقان بری
 و یابانچی کوزلرک استحقارندن حیا ایتورلری ؟ بوکی
 کجلیلر شهرمنه کلن هر یابانچی قارشیسنه چقان
 و اوکا کندی عکس ایتدیرن احوال بر آینه در ،
 تورک کجلیکی نامه یالکز بو کیلرلی طانیانلرک
 حقمنده کی انطباعاتی کم بیلر نه خیزندر !

« دارالبدایع » ده بحرامه و صوک مملکت :

سنه لردنیری اداری بنه سنی ایچین ایچین کیره
 قورلدن خراب ، بیتیک بر حانه بولان « دارالبدایع » ،
 « یکی صحنه » نك تشکی ایله هان هان اعماله یوز
 طوعتمدی . فقط آلتایان عودت ایدن قیعتلی
 صنعتکار « ارطغرل حسن » ک ویر ایکی آرقداشک
 یکیدن التحاقیه « دارالبدایع » بر آرتکندینی طویلار
 کی اولش و « خدمت عمومیه » نك افلاس مقدمانی
 ایلك صاصینیلری اوزرینه تکرار اسکی بووالرینه
 دوشن صنعتکارلرله « دارالبدایع » بدایت تشکلندن
 بری هیچ پروقت اوقدر کندیش و قوی برقادروایله
 صحنه کوروندیکی اولامشدی . فقط دارالبدایع
 منابع وارداتی ، هیئت اداره ایله هیئت تمثیلیه سنک
 او ازلی آکلاشه مامازلقلری سببیه غیر طبیعی حالک
 فضله سورمه به کی کون کی آشکاردی : چونکه
 مؤسسه نك کرک شهر امانتندن آلدینی تخصیصات
 و کرک تمثیلرلرک حاصلتیه هم بحران زمانلرک
 بورجلری اوده می همه بودر کندیش برقادریه
 باره یشدیرمه سی قابل اولامازدی . بوندن باشقه
 دارالبدایع اداره ذهنیتی حالا صنعتکارلره خدمتکار
 معامله سنی روا کورمکده در . ومع الاسف بو ذهنیت
 مملکتیزک پک قدیم و مزمین عنعنه لرندن ده بریدر ،
 اونکچون دارالبدایع قیصه بردوره صلاحدن صوکره
 ارطغرل حسن و رفقا سنک چکمه سیله یکیدن بحرامه
 دوشمشدر .

شوستولرده تفصیل ایده می چکمز سبیلردن
 طولای ، « دارالبدایع » ک شایان اسف تعبیریمه
 « یول ویریلان » صنعتکارلرک اکسیدکیکی دارالبدایع
 حسن ایتمه سی وجدی بر صورتده صارصلامتی قابل
 دکادی .

روضانده کی قادروسنه کوره قبول ایتدیکی
 پیسملری شمدی کی جیلان قادروسیله اویناق ایستهمی
 دارالبدایع ؟ عادتا نخلقه ، خصوصیه صنعت عالینه
 غریب برمیدان اؤقومه سیدر . مؤسسه یی ترک ایدن
 شخصیتلر ، مملکتک کندیلرله آرز جوق افتخار ایده
 بیله چکی جدأ صاحب لیافت صنعتکارلردر . دارالبدایع
 شو صوک کونلرده صرف ایتدیکی قوت بر محضرک
 صوک دم حیانتده صرف ایتدیکی نومیدانه غیرتله
 بکره بور .

دارالبدایع بوکون آلتده کی عنصرلرله تمیل
 ایده بیله چکی ائرلر محدوددر . نته کم قاضی کوی

بحث ایدیلجهك برائدر . بوكتاب برقراكان صوك بهار كيجهسى كى سسلر ، كورولتيلر آغلاملر و هيجترقلره دولو ، حدودى ميم ، اشيكالى سيال و متحرك ، و تأثير عمومىسي خشيت بخشدر . سعاد خام بشقه ملكتلك ادبياتلرئنده « ادغارو » ، « ولبه دوليل آدام » و « مترلك » كى ، « قورقو » ادبياتى بزه وجوده كترمك ايچون لازم كان اعصابى حائر و اوعصابك تأثرنى تثبت ايدجهك اسرار انكيز « جله » نك صاحبسى برمرهردر .

قره كتابده اشخاص باخته ياچوجه باواملى ويا ورمدر . قونوشمهلر هيجسانى ، كوزلر مور حلقهله چورلى ، آغزلر كوپوكليدر ، نختهلر ، اك اوفق برآياق تضيقى آلتنده ، مجهول دن خبروربركي نجردار ، هائلهوى حسباللر ، آجى و مستهزى نفسلره دولو اولان بوچمرالى كتابك اسانندن برقراچ اوفق نمونه :

« داي ، هركون بيوك بابامك بردن بره اولديكى مطالمة او طه سنده اوطوربور و كم بيلير هانكي بهوده حقيقتلر آريور »

« بوپوك اوده پاشايان انسانلرك جانلى اولدولرئنه بريچك دليل هن هركون صوفلردن ، قوريدورلردن قوشوب بعضاً قالين بنجرلردن صيرازهرق بوپوك باخچه به دوكون نفعلردر »

« اونك آرقه به طارانش ساجلرئى اوفشايرورم او ، اطرافى مور برحلقه ايله چوبرلش اولان الا كوزلرئى بكا دوغرو قالدريور »

« قوجا جلدلرئى قوجا قلاهرق بره قوپورور ، سبهانك اوزرئندن شمعدانى آلهرق جلدلرك يانته برلشديريورم خالينك اوستنه اوزانيورم صحيفه لرى تيرتلك الاله قارشديريورم بوچماب حرفلرك الخ .. »

« بوسوزلر ، كيجه بنجره قنادنى آجان مجهول روزكارالى كى ويا او طه مزده ككتاب اوقوركن اكسه مزه دوفونان خفيف نفس كى تيرتريجي دكلئى ؟ بوجملر قرائنقه روزكاره تبعاً ساللانان واكيله نارسن قاواق آغلاجلرئىك سياه ، حساس و يومشاي اوچلرئى كى دكلئى ؟ فقط بوقولاي ، هيججانى و درست اولان لسان هنوز لايق اولدوبنى تكمل صنعتكارانه وارمش اولقندن بر آز اوزاقدر .

« نادر كله » « بهيج ترك » « اوملاز صفت » هنوز بولسانده مبدول دكلدر بولساوب خام برقوتدر . مع مافيه بوكتاب كنج محرره نك ايلك اثرى اولدوبنى اوتوماهلى سعاد خام شمدى آلتاينده السنه شرقيه مكينده عربجه عجمه وهندجه تحصيل اتمكده بولبور حساسيتى بواوچ اسانك آچهجنى عالمده كم بيلير نغريب شيلر بولجقدر . ذوق وحسن توسعيز .

لكندن دولاي اولن ادبياتر ايچون ، سعاد درويش خام ، ببارك كسكين بررئى كى اوله جق اميدنديز .

مسئول مديرى : مصطفى نهاد

بو سطرلرئى اعلان ديه يازميوروز . زيرا اثر كتابچيلرده مسالئى اوزره طبع ايدلش دكلدر . فقط برتلفه وسيله تشكبل ايتديكى ايچون موضوع بحث ايدبوروز . ارباب مساعينك همتلرئى خلقه نك لاقيديسى قارشيلوروز . بوبله بر رهنماك وجوده كليبلمهسى ايچون مؤلفك صرفه مجبور قالدوبنى سى وغيرت موزه به اوغرايان برلى زائرلك عدديله قياس ايدلنجه بو بوشه كيدن همته آچماق ممكن اوليور . كچنلره موزه بى زيارت اغمشدك . اسكى مابديك خشيت وسكوتنى حائر اولان موزه نك صرصر سالونلرئى داغلمش اجنبى سياح زمره لره مقابل ، قياتلرئىدن آشامى طبقه به منسوب اولدولرئى و حاللرئىدن اورايه سوق تصادفه اوغراقلر آكلشيلان آنجق برقراچ مسلمان برلى بولميوردى . اها ليسى ايكي مليونه ياقين استانبولده آراشردن موزدى زيارت ايچون كونده يالكرز ايكي حالى جيقه بيلوروز ؛ بشقه ملكتلك خزان عرافنه حيرتى تدقيق و قياس بايش اولانلر مخصوص شيوه ولسانله آكلادهرق ، بزه هر شيك نقصان اولسندن دلون كورونمكده برسوس وبر طرافت بولان (تحصيل كورمش ائندى) من تاريخك اك بهيج و ناقيله االب دولودنياده وجود موزملرك اك مكمل واك زنگينلرئىدن برى اولان موزه مرمى دهى عجا صراق ايديلكه و زيارت اولنقه شايان بولبور ؟ اكر بونى ادعا ايديه ياورسه دنياك الكولونج جاهلى كنديسى اولدوبنى ده اعتراف اغمش اولور .

بيوك بر دوستمز كچنلره حكايه ايدبوردى . توكله اوقونه جق نه شاعر نه ده نازبوله مامقن شكيت ايدن برخانه دوستمز الك معروف شاعر و نازلرئى بزدن بعضيلرئىك اسرارئى صابره بولرى اوقوبوب اوقو . مدينى صورمش . خام بولرك هيج برئى طاعيدوبنى اعتراف ايدنجه دوستمز شو بوابى ورمشدر : نه شكيت ايدسيورسكز خام ائندى . توركده الك بيوك شاعره الك بيوك نازبوله سده سرك زير بكنز اوليه جق كه نه شعر نه نثر نه حكايه نه تاريخ نه اجتماعيات نه فلسفه هيج برشيد ذوق بوليان (ائندى) ايچون عجا شايان صراق اولان نئى نه اولسه كرك ؟ بونى بيلمك مبحث روحه غريب برمشاده علاومه نك اوله جقدر .

« قره كتاب »

« قره كتاب » بر كنج محرره نك اثريدر . بوكتاب مع الاسف لايق وجهله نظر دقنى جلب ائندى . استادلرك محضولانندن تماماً خالى قالان مطبوعاتمز ، سوك سته لرد . « هوسكان » ، « كنج » و « يابه بدي » اثرلرك استيلاسى آلتنده قالدئى ؛ مهمل شككده ، يكرى اوتوز صحيفه لك ، مظلوم و يامشور اثرلركه برى بردن دون وهيشيده ، آنى نه تكلم ايدجهكرك ذكاسندن انسانى نويمد ايدجهك كى شيلردى اونكچون ادبياترئى آرقى « كنج » ويا « ميدي » اثرلرئى اك صاف قارئك بيله صرافتى تحريك ايديه بياك قابليتئى فاب اغمشدر .

سعاد درويش خامك قره كتابى ايسه ، اسمك ذوقسزجه انتخابه رعمائتشارى خبر و بريله جك و قيمتندن

تمثيللرئى هب خفيف قومه ديلرله تأمين موجوديته جالبدنئى آجق آجق حس اولنيور . فقط بو جيقار بريول دكلدر . خلك صبر وشكوتئى بو قدر انصافسزجه سوء استعمال ايتك « دارالبدائع » كى قسماً حكومتك حمايه و ظاهرئى آلتنده نيم رسمى ، جدى يرؤسه ايچون بيايه نكه نه قدر دوغرودر . تماشا ديمك ، وودويل ديمك دكلدر . « خلق ايتيور » سوزى محضا مبالغه در . خلق هانكى جدى بهيسى خوشنودسزقله قارشيلادئى ؟ همان ايلك تمثيلنده فن ايديلاق به سار ايسه هب قومديلر ، وودويلرئى ؛ ايشته « كوچوك بكار » ايشته « نازل ايله آتئسى » ايشته « قوناق طاقلرى » ايشته « قليك كنجايكى » ايشته « صنعت و نيقه لرى » ايشته « دارالبدائك وودويلرله قارشى اوازلى مساعه كارلئى اوله سهدئى بوبله صوغوق وسقط اثرلر قبول اولنورميدئى ؟ خلق جدى ونسبتاً آغير به سله ده ازياده علاقه دار اوليور . حالبوكه دارالبدائك بوكونكى وضعيتئى ايله بواصر عظيمى باشاره بيايسى دائره احمالدن كايا خارچدر .

معناسزانئى آز جوق اسمدن بيله آكلشيلان « انحراف » كى رابطه سز ، انجمسز ، آق صابوق آداب سبولرك قبول او مؤسسه نك سقوطنه كافى بر دليلدر . عجا دارالبدائع بوتون ضايعاته رعماً هرچه باد آباد طاوتونق ، و ويردئى او بولرله خلق نظرئىده تيرى مى ايتك ايتيور ؟

ظاهراً صنعت خدمت ايديه سياه ياكلش و چاپ راشيق دوشونجه و بولرله اساس صنعتى تحريف نه درجه به قدر دوغرودر بيله ميز . يالكرز خلقه حرمت ايتمكى بيلبور . سق ، هيج اولمازسه منتدار فيضى اولدوبنز جهان عرفانه قارشى اولسون كندى عزمى كوچوك دوشورميلم . باقى الخ زدن كليورسه ، هيج اولمازسه بارجه ، شرنجه كنديلرئىدن بخصسانه استفاده ايتديكمز اثرلره و بولرلرك صاحب لره ، اولرك ديشدانه برخشوع ايله تعظيم ايتدكارئى صنعت مفهومه حرمت ايتمكى بروطفه بيله لم . بوقصه حسبالئى پتيرمده دن اول صوك سوز اولق اوزره سويله بيله كچكز شئى ، دارالبدائع ، يا جيقان صنعتكارلره باريشه رك حال اصليسى بولئى و يا خود ياواش ياواش طلوغانجياق شكلى آلفه باشلايان تمثيللرئى بوسوتون ياوان ، طاتسز وودويلرله حصر ايدهرك جدى به سار اوينامق سوداسندن واز كچمليدر .

موزه هيجانلرئى هيجانسى — ديون عموميه مكتو . بهيسى وحيد بك ائندينك موزه هاين ايچون تأليف ايتدكارئى رهنماك نسخهلرئى اخيراً توكنديكندن بر چوق تعديلات و علاومه لره بيكدن طبع ايدلشدر . اثرك مقدمهسى موزه نك صورت تشكبل و تكاملندن و بو بوبوك مؤسسه بى وجوده كترمش اولان اعاطمدن باحث قيمتئى برتار بنجره در . اثرك لاحظه سنده موزه ده اله ، الله و قهرمانلر حنقه مختصر و مفيد تفصيلات و يرلشدر . موزه نك اجار قديمهسى حنقه مئثرده ويران معلومات اك صوك علمى تدقيقاته مستند بولنيور .